

Vlaanderen
is onderwijs & vorming

ENGAGEMENTSVERKLARING

N.A.V. PEILING WISKUNDE 1ste GRAAD A-STROOM

AHOVOKS
AGENTSCHAP VOOR HOGER
ONDERWIJS,
VOLWASSENENONDERWIJS,
KWALIFICATIES
& STUDIETOELAGEN

kwalificatiesencurriculum.be/peilingen

Aanleiding engagementsverklaring

In 2018 werd gepeild naar de mate waarin de leerlingen van de eerste graad A-stroom de eindtermen voor wiskunde behaalden. Er werden in totaal 10 wiskundetoetsen afgenomen. De resultaten waren wisselend per toets. Ze waren goed voor Ruimte meetkunde, middelmatig voor Omgaan met data, Getalinzicht en Meetkundige begripsvorming en niet goed voor Algebraïsering, Meetkundige procedures en Evenredigheden. Voor de toetsen Bewerkingen en Rekenen met veeltermen waren de resultaten ronduit teleurstellend. Er was een duidelijk verband tussen de basisopties die de leerlingen volgden en hun prestaties op de toetsen. Jongens deden het beter dan meisjes op de toetsen Getalinzicht, Bewerkingen, Algebraïsering en Ruimte meetkunde. Voor de andere toetsen was er geen verschil. Ook de thuistaal hing duidelijk samen met het bereiken van de eindtermen. Daarnaast zagen we ook dat leerlingen uit gezinnen met een lage sociaal- economische status significant minder vaak de eindtermen behaalden dan leerlingen uit gezinnen met een gemiddelde of hoge sociaal-economische status. De peiling van 2018 toonde dezelfde pijnpunten als de peiling wiskunde in het basisonderwijs van 2016.

Die peilingsresultaten zetten ons ertoe aan om actie te ondernemen. Er werd een werkgroep samengesteld met vertegenwoordigers van de pedagogische begeleidingsdiensten van de onderwijsverstreckers, lerarenopleiders, uitgeverijen, het Platform Wiskunde Vlaanderen, departement Onderwijs en Vorming, onderwijsinspectie, het Steunpunt Toetsontwikkeling en Peilingen en AHOVOKS. Hun denkwerk mondde uit in een breed gedragen engagementsverklaring. De inspiratiedag op 12 december 2019 vormt de derde fase. Op die dag is het enerzijds de bedoeling om concrete handvatten voor de klaspraktijk aan te leveren, anderzijds ook om deze engagementsverklaring voor te stellen. In deze engagementsverklaring beschrijven de eerder genoemde partners doelstellingen waaraan ze vanaf 2020 gezamenlijk zullen werken. Het doel is een verbetering van de beheersing van de eindtermen wiskunde in de 1ste graad A-stroom.

Engagementen

SAMENWERKING TUSSEN ONDERWIJSNIVEAUS, ONDERWIJSACTOREN EN A- EN B-STROOM STIMULEREN

Bij de ontwikkeling van nieuwe eindtermen basisonderwijs wordt er afstemming gezocht met de eindtermen van de 1ste graad secundair onderwijs. Het is belangrijk dat leerkrachten wiskunde in de eerste graad SO niet enkel de eigen onderwijsdoelen kennen, maar ook inzicht hebben in en verbanden leggen met de doelen wiskunde voor het basisonderwijs. Ook omgekeerd moet dat gelden.

We brengen leraren op de hoogte van de inhoud van de (leerplan)doelen van het voorafgaande en het volgende niveau. Hierbij gaat er bijzondere aandacht naar de opbouw van het abstractieniveau. Uit de peilingsresultaten blijkt namelijk dat leerlingen slechter scoren op meer abstracte onderdelen zoals rekenen met veeltermen. In functie van professionalisering en interne kwaliteitszorg stimuleren en faciliteren we¹ lerende netwerken, zoals vakgroepwerking, horizontaal overleg en samenwerking tussen leerkrachten eerste graad (A-stroom en B-stroom), verticaal overleg en samenwerking met leerkrachten basisonderwijs en leerkrachten 2de graad, samenwerking tussen pedagogisch begeleiders en lerarenopleiders, tussen lerarenopleiders onderling ...

WISKUNDIGE EN VAKDIDACTISCHE COMPETENTIES BIJ (KANDIDAAT-) LEERKRACHTEN VERSTERKEN EN ONDERSTEUNEN

We faciliteren de doorstroom van relevante (praktijkgerichte) onderzoeksresultaten naar het brede werkveld. Hierbij denken we aan onderzoek m.b.t. effectieve didactische principes en doorstroom van basisonderwijs naar secundair onderwijs.

We ondersteunen (kandidaat-)leerkrachten in het kritisch en doelgericht inzetten van leermiddelen. Nieuw ontwikkelde leermiddelen worden gestoeld op recente inzichten op het vlak van effectieve didactische principes.

We versterken de vakkennis en vakdidactiek van de (kandidaat-)leerkrachten. Zo zijn leerkrachten beter in staat om de leerstof te onderbouwen en over te brengen.

We stimuleren leraren in het gebruik van relevante werkvormen en differentiatie in de klas. Zo dagen leerkrachten elke leerling uit om zich verder te ontwikkelen. Het individuele ontwikkelproces wordt ook gestuurd door ontwikkelingsgerichte feedback.

¹ De partners uit de werkgroep: pedagogische begeleidingsdiensten, lerarenopleiders, groep educatieve en wetenschappelijke uitgevers, overheid.

INTERNE KWALITEITZORG EN BELEIDSVOEREND VERMOGEN VAN SCHOLEN VERSTERKEN

We ondersteunen scholen in hun kwaliteitszorg m.b.t. wiskundeonderwijs, onder meer door ze bewust te maken van het belang van monitoring. We stimuleren hen die monitoring effectief uit te voeren. Leerkrachten moeten versterkt worden om op een valide wijze te evalueren. De monitoring kan zich dan o.a. op die evaluatiegegevens baseren.

We versterken de scholen in het verhogen van het beleidsvoerend vermogen zodat ze de interne kwaliteitszorg ten volle kunnen opnemen. Om scholen daarbij te ondersteunen, stimuleren we het doelmatig gebruik van beschikbare data.

MAATSCHAPPELIJKE PERCEPTIE VERANDEREN

Wiskunde wordt nog vaak gezien als abstract, weinig zichtbaar en nauwelijks bruikbaar in het dagelijks leven; vele mensen percipiëren wiskunde eerder negatief. Uit de peiling blijkt dat de attitude van ouders t.o.v. wiskunde positief samenhangt met de prestaties van hun kinderen. Daarom nemen en ondersteunen we initiatieven die zowel de schoonheid als de maatschappelijke relevantie van wiskunde voor het brede publiek illustreren.

Het STEM-actieplan wordt verlengd en we zullen hierin wiskunde als discipline binnen het STEM- onderwijs een meer expliciete plaats geven.

Niet enkel de waardering van de M van STEM verdient een upgrade. Gezien het tekort aan leerkrachten wiskunde steunen we initiatieven die het beroep van leraar wiskunde opwaarderen.

ACTIES FORMULEREN, UITROLLEN EN OPVOLGEN

De stuurgroep Toetsontwikkeling en Peilingen richt een werkgroep op, die op haar beurt deze engagementen naar SMART geformuleerde acties vertaalt. De stuurgroep geeft goedkeuring aan de acties.

Daarnaast volgt de stuurgroep de (voortgang van de) verschillende acties op, legt verbanden, brengt partijen met elkaar in contact en communiceert hierover.

VOLGENDE PARTNERS ONDERTEKENEN DE ENGAGEMENTSVERKLARING:

- **Het Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming**
- **GO! Onderwijs van de Vlaamse gemeenschap**
- **OVSG** (Onderwijsvereniging van Steden en Gemeenten)
- **POV** (Provinciaal Onderwijs Vlaanderen)
- **KOV** (Katholiek Onderwijs Vlaanderen)
- **VLHORA** (Vlaamse Hogescholenraad)
- **GEWU** (Groep Educatieve Wetenschappelijke Uitgevers)

AHOVOKS

AGENTSCHAP VOOR HOGER ONDERWIJS,
VOLWASSENENONDERWIJS,
KWALIFICATIES & STUDIETOELAGEN

Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL
ahovoks.be